

Кади́ров Ельві́н Ескенде́рович
здобувач третього рівня вищої освіти
Київського національного університету технологій та дизайну

Бе́лялов Таля́т Енве́рович
Доктор економічних наук, професор
Завідувач кафедри підприємництва та бізнесу
Київського національного університету технологій та дизайну

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ: БІБЛІОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ ТЕРМІНУ

Розглядаючи поняття «державне управління» На нашу думку поняття «state regulation» є найбільш уживаним у міжнародному науковому колі серед дослідників. Саме тому виникає необхідність до аналізу взаємозв'язків, які розкривають вчені у своїх працях під час вивчення питань щодо державного регулювання, його ролі та значення для малого і середнього бізнесу, а також вітчизняної економіки вцілому.

Досліджуючи найбільш рейтингові наукові джерела пропонуємо скористатися програмним інструментом VOSviewer для побудови та візуалізації бібліометричних мереж, які можуть включати цитування, бібліографічне з'єднання, спів цитування або співавторські зв'язки. Використовуючи дані БД Scopus (метадані масиву статей), побудували карту ключових слів, пов'язаних із пошуковим запитом, який характеризує науковий напрям дослідження.

Відбір релевантних публікацій було здійснено на основі ключових слів, а головним було обрано термін «state regulation», що є тотожним до вітчизняного поняття «державне регулювання». По пошуковому запиту отримали список публікацій у кількості близько 270 тисяч робіт. Така кількість обумовлена важливістю дослідження питань державного регулювання у всіх сферах економічного, соціального та екологічного спрямування. Для отримання більш точних та наочних результатів була сформована вибірка близько 1800 наукових публікацій відповідно до заданих параметрів пошуку (галузь дослідження, тип публікації, мова, країна походження автора тощо). Таким чином побудовану мапу взаємозв'язків наведено на рисунку. 1.2.

Узагальнення результатів бібліометричного аналізу дозволяє виокремити п'ять змістовних кластерів взаємозв'язків у розрізі досліджуваної тематики щодо державного регулювання та його сутності, а саме: 1) конкуренція та корпоративна стратегія (зелений кластер); 2) політика економіки, економічний вплив та екологічний фактор розвитку (синій кластер); 3) навколишнє середовище, стійкий розвиток та міське самоврядування (жовтий кластер); 4) патенти, інновації, розвиток (фіолетовий кластер); 5) підприємництво, державне обмеження, система державного устрою (червоний кластер). Між виявленими кластерами спостерігаємо низку перетинів, що показує ступінь та виразність відповідних взаємозв'язків (рис. 1.3).

Так, найбільш значущими є взаємозв'язки між зеленим та синім кластерами, що характеризує розвиток економічної та екологічної складової у розрізі впровадження ефективної політики державного регулювання. Така гіпотеза підтверджується усталеним та актуальним на сьогоднішній день «зеленим» вектором розвитку національної економіки та підвищену увагу до всіх факторів екологічного розвитку. На державному рівні приймаються рішення та встановлюються правила, які впливають на економічну діяльність суб'єктів господарювання. Це може включати в себе регулювання цін, податків, монополій, конкуренції, торгівлі, інвестицій та інших аспектів економіки. Головна мета державного регулювання у цій сфері полягає в забезпеченні стабільності економіки, стимулюванні економічного зростання, підтримці соціально-економічної рівноваги та захисту інтересів громадян. У свою чергу, у сфері екології дер-

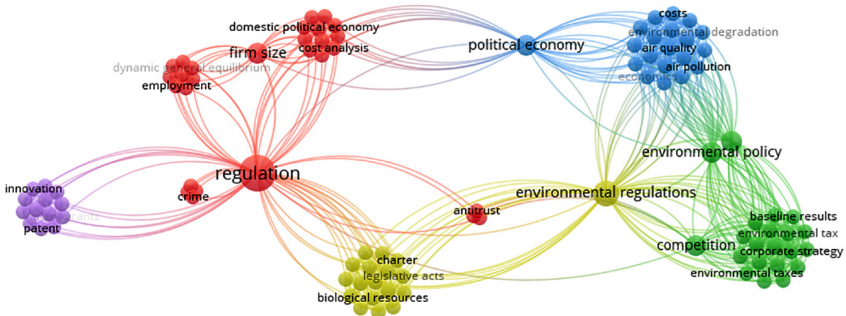

Рисунок 1.2. Виявлення взаємозв'язків державного регулювання з іншими економічними категоріями

рівні також створюється необхідна інфраструктура для інноваційної діяльності, наприклад, розвитку наукових центрів, технопарків, інноваційних класів у вищих навчальних закладах.

З іншого боку, інноваційна діяльність може впливати на державне регулювання, оскільки нові технології та інноваційні рішення можуть вимагати змін у законодавстві, стандартах та нормативних актах. Держава може вносити зміни в правову базу, щоб сприяти впровадженню нових технологій та інновацій, а також для регулювання їх впливу на суспільство та довкілля.